Hamster

Het werkwoord hamsteren is afgeleid van het knaagdiertje dat grote hoeveelheden voedsel kan verstouwen in enorm uitrekbare wangzakken die tot aan de schouders reiken. Hamsteren betekent dan ook voedsel of materiaal opslaan voor later gebruik. In die laatste betekenis blijk ik toch wel iets van een hamster te hebben, meer precies van de Siberische dwergvariant. Niet omwille van mijn wangzakken, maar ik blijk wel een fervente verzamelaar te zijn. Gelukkig wordt ik door plaatsgebrek af en toe gedwongen tot opruimen, en dan ontdek ik dingen waarvan ik zelfs niet meer wist dat ik die had en dat kan soms wel eens leerrijk zijn en het helpt om dingen te relativeren.

Ik heb twee hamsterburchten: een bureau aan de universiteit en de kelder en een kinderkamer thuis. Onlangs werden renovatiewerken uitgevoerd aan het gebouw computerwetenschappen en daardoor was ik gedwongen mijn bureau te ontruimen, wat als communicerende vaten werkte met de opslagplaatsen thuis. Dat noodzaakt me nu om grote hoeveelheden van mijn memoires op te ruimen. Ik kan het niet nalaten om alles nog eens te bekijken voor ik het definitief uit mijn leven kan verbannen. Ik hoor van collega's die op emeritaat gaan dat ik niet de enige ben met dit soort afwijking.

Ik ontdek talloze folders en pamfletten van eind jaren '60, meestal in konsekwente progressieve spelling, die oproepen tot staking, boycot, teach-in, volksvergadering, betoging, of manifestasie met verantwoordelijke uitgevers kvhv, vnsu, en svb (studentenvakbeweging). In nummers van *Rerum, het informatieblad van de fakulteitskringen* en *Ons Leven, orgaan van kvhv* (1966-1969), wordt bericht over het pingpongspel tussen de overheid van de K.U.L. (toen schreven ze dat nog zo), de politiek, en de studenten. Die laatsten ijverden voor de splitsing van de universiteit, voor medezeggenschap en vertegenwoordiging. Klimaat en gendergelijkheid waren toen nog geen punt tenzij je dat laatste herkent in het propageren van de pil en de eisen dat porren op jongenskoten en jongens op peda's zouden worden toegelaten zonder dat daarop tuchtmaatregelen volgden (dat vooral in *Ons Leven*). Paul Goossens, 'preses' van kvhv, of Ludo Martens, 'hoofdredakteur' van *Ons Leven*, zetten zich vooral af tegen het triumviraat De Somer (eerst prorector, later rector zonder pro-), Mgr. Maertens (vicerector die de tucht moest bewaren, duh!), en majoor Reviers (later generaal bij de rijkswacht).

Mijn studentenkot was ook rijkelijk versierd met affiches. Dat ging van uitnodgingen voor thé-dansants, psychedelische reclame van flower-power groepen, de afscheidstournee van Boudewijn de Groot (toen al), anti-Vienamoorlog propaganda (van *Apocalypse Now* was nog geen sprake), en aankondigingen van tentoonstellingen of opvoeringen die een zeker gehalte aan op- of popart uitstraalden. Op de schouw boven het Duvel kolenkacheltje waarmee ik mijn kot in de winter verwarmde prijkte Mick Jagger. Die had ik in Carnaby Street in Londen aangeschaft (allee, zijn poster toch). Ik vind hem met nog andere posters terug in een koker die ik als student gebruikte om mijn tekeningen te transporteren als ik met tekenplank onder de arm richting Maria Theresia trok voor de tekenzittingen. Daar leerde ik creatief omspringen met het bepalen van snijpunten van twee rechte lijnen. Soms is er een hemelsbreed verschil tussen wiskunde en realiteit.

En dan stuit ik op een paar volumes van de *Bibliographia Academica*, die door de pas

eentalig afgesplitste universiteit werden gepubliceerd. Die boeken bevatte een opsomming van *alle* wetenschappelijke publicaties die door de hele universiteit werden geproduceerd. Volume xiv voor 1969-1975 van geneeskunde en exacte wetenschappen (400 blz.); volume xv (1976-1977) (300 blz.); volume xvi (1978-1979) (400blz.). Het departement computerwetenschappen bestond toen nog niet maar staat vermeld als een Afdeling Toegepaste Wiskunde en Programmatie, departementsloos rechtstreeks onder de faculteit Toegepaste Wetenschappen ondergebracht. Dar vink ik mijn eerste wetenschappelijke publicatie opgelijst. Het aantal bladzijden zet de huidige lirias/limo-tandem wel in perspectief. De nefaste trend van een luchtig opgeklopt aantal publicaties was toen al waarneembaar, en die heeft nu ongeveer zijn limiet bereikt omdat nu aantallen belangrijker zijn geworden dan inhoud, in die mate zelfs dat het erg moeilijk wordt om iets te publiceren dat nog niet gepubliceerd is, tot grote vreugde van de ceo's van bloeiende bedrijven als *turnitin* die met hun verkooppraatjes hun punt-com-uitgand proberen te verdoezelen.

Een tijdlang was ik lid van de biliotheekraad en ik vind lijsten terug voor afrekeningen van boeken die ons departement dubbel aankocht: een keertje als lokaal werkinstrument, en een tweede keer om in cba te zetten zodat iedereen ze kon raadplegen. De gedwongen evacuatie uit mijn bureau schept een enorm logistiek probleem omdat ik in de loop der jaren mijn tsundokusyndroom overvloedig gespijzigd is door uitgeverijen die me boeken ter beoordeling toestuurden. Die nu naar cba transporteren is niet echt een zinnige optie want dan worden ze misschien afgevoerd naar een magazijn om plaats te maken voor blokkende studenten, en hopelijk worden dubbels die niet verkocht geraken, niet de container ingekieperd.

En dan zijn er ook nog al de brieven (of de letterlijke cc doorslagjes ervan, eenn cc betekende toen letterlijk carbon copy) die werden uitgewisseld vooraleer je eindelijk de drukproeven werden toegezonden. Ik herinner me dat ik van de uitgever instructies kreeg om letters en woorden in roman, italic, bold te onderlijnen met verschillende kleuren, wat ik plichtsgetrouw ook deed, maar blijkbaar werd een zwart-wit fotokopie van mijn kleurrijk versierde tekst doorgestuurd naar de copy-editor, waardoor alle letters onderlijnd gepubliceerd werden. Yoisho!

Ik vond dikke pakken verslagen van de Werkgroep Onderwijs (de POC van de kandidaturen) waar vele uren is "van gedachten gewisseld" over het verschuiven van dit of dat vak (toen was een opo nog een vak) naar achter of weer terug naar voor, maar steeds met inkrimping van het aantal uren. Lessen (archaïsch woord verwijzend naar onderwijs met fysische aanwezigheid) werden vervangen door een veelvoud aan oefeningen of nieuwe stof werd toegevoegd onder de vorm van seminaries zonder examen (creatieve oplossingen voor het manipuleren van de studentenbelasting). Dat studenten dit royaal zouden verwaarlozen, want er was toch geen examen, was een even verwaarloosde mokita voor de vergadering. Protesten werden genotuleerd over teken- en projectweken en overhoringen "voor punten" die collega's organizeerden, met absenteïsme in reguliere lessen als gevolg. Vandaag een déjà vu (deze tekst is geschreven voor covid-19 alles veranderde).

Dozen op een kast zitten vol met deliberatiepapieren van toen er nog over moeilijke gevallen gepraat en zonodig gestemd werd. Het roept herinneringen op aan de hete zomerdagen in het kasteel wanneer de punten van de studenten één voor één bekeken werden

met het geroezemoes van de zenuwachtig wachtende studenten op de binnenkoer van het kasteel. Met moeite werd een yes-kreet onderdrukt als iemand zijn/haar naam hoorde afroepen tijdens de proclamatie, zeker als vlak voor die naam aan de beurt kwam, de voorzitter ophield om het klokkenspel van twaalf uur zijn ding te laten doen.

Hele reeksen floppy's en diskettes zijn in de vuilbak beland omdat er geen toestel meer bestaat waarop die gelezen kunnen worden. Feit is dat de papieren die ik nu allemaal weggooi soms wat vergeeld zijn, maar ze zijn in ieder geval nog leesbaar. Diskettes en magneetbanden die veel later gekomen zijn, zijn nu al hopeloos verloren. Ik heb al hele digitale archieven weten verdwijnen in binaire vergeetputten omdat een nieuwe server werd geïnstalleerd. Maar dat is hoe mythen, legenden, en geschiedenis ontstaan. Van zodra de bronnen vervagen begint de archeologie en wordt de geschiedenis herschreven. Het verleden zal nooit meer zijn wat het is geweest.